

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра судоустрою та прокурорської діяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Етика судді, прокурора, слідчого»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – «Прокуратура та кримінальна юстиція»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Етика судді, прокурора,

слідчого» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Прокуратура та кримінальна юстиція» Інституту прокуратури та кримінальної юстиції. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 14 с.

Розробник:

Лапкін Андрій Васильович – доцент кафедри судоустрою та прокурорської діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри судоустрою та прокурорської діяльності
(протокол № _____ від 20__ р.)

Завідувач кафедри Москвич Лідія Миколаївна

Гарант освітньої програми

Капліна Оксана Володимирівна – завідувача кафедри кримінального процесу,
доктор юридичних наук, професор

Формуляр розроблений робочою групою у складі:

- проф. Комаров В. – проректор з навчально-методичної роботи;
 - проф. Клімова Г. – начальник навчально-методичного відділу;
 - к.ю.н. Яригіна Є. – методист навчально-методичного відділу
- та затверджено на засіданні Науково-методичної ради
(протокол №2 від 23.03.2021 р.)*

Голова Науково-методичної ради

_____ Комаров В.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	7
3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	7
3.2. для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	8
4. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	9
5. Критерії оцінювання результатів навчання.....	9
6. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	11
7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	12

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Етика судді, прокурора, слідчого» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Прокуратура та кримінальна юстиція» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Прокуратура та кримінальна юстиція» Інституту прокуратури та кримінальної юстиції. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021.

___ с.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 2	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 2	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 1	Рік підготовки: 1
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 60	Спеціалізація – «Прокуратура та кримінальна юстиція»	1	1
		Лекції	Лекції
		16 год.	год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		14 год.	год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		30 год.	год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 6-8.	Рівень освіти – другий (магістерський)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – це формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти, що стосуються морально-етичних аспектів професійної діяльності суддів, прокурорів та слідчих.

Завдання:

- вивчення актуальних проблем професійної юридичної етики та напрямів сучасних наукових досліджень у цій галузі;
- формування у студентів уявлення про зміст професійної етики судді, прокурора та слідчого, а також стійких морально-етичних настанов, необхідних для майбутньої професійної діяльності;
- визначення прикладних проблем додержання судьями, прокурорами та слідчими правил професійної етики та поведінки;

- навчання студентів правилам поведінки в типових практичних ситуаціях, що виникають у професійній діяльності судді, прокурора, слідчого.

Пререквізити: «Основи прокурорської діяльності», «Кримінальний процес», «Судове право», «Прокурор у кримінальному провадженні», «Служба в органах прокуратури», «Тактика і методика організації роботи прокурора».

Кореквізити: «Професійна відповідальність правника», «Теорія та практика кримінально-процесуального доказування», «Прокурор у судово-контрольному провадженні під час досудового розслідування», «Прокурор в цивільному процесі»

Постреквізити: «Прокурор у судових стадіях кримінального провадження», «Кримінально-правові проблеми боротьби з організованою злочинністю», «Прокурор в особливих порядках кримінального провадження».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання: *

РН-1.	Розуміти загальні поняття і значення етики судді, прокурора та слідчого.
РН-2.	Знати практично орієнтоване визначення цілей професійної етики судді, прокурора і слідчого.
РН-3.	Усвідомлювати характерні ознаки етики судді, прокурора та слідчого.
РН-4.	Опанувати специфікою практичної реалізації етичних правил у професійній діяльності судді, прокурора та слідчого.
РН-5.	Володіти критеріями оцінювання етичності діяльності суддів, прокурорів та слідчих.
РН-6.	Знати вимоги до професійної поведінки судді, прокурора та слідчого.
РН-7.	Вільно орієнтуватися у системі нормативно-правових актів щодо етики судді, прокурора та слідчого.
РН-8.	Розбиратися у системі правил професійної поведінки судді, прокурора та слідчого, правильно тлумачити та застосовувати їх при вирішенні практичних ситуацій.
РН-9.	Продукувати нові ідеї щодо застосування етичних правил у діяльності судді, прокурора та слідчого.
РН-10.	Оцінювати та узагальнювати інформацію щодо додержання судьями, прокурорами та слідчими професійної етики за різними напрямками їх діяльності.
РН-11.	Прогнозувати тенденції впровадження у роботу судді, прокурора та слідчого інноваційних методик діяльності з точки зору додержання професійної етики.
РН-12.	Володіти навичками роботи з нормативно-правовими актами, науковою літературою і аналітичними матеріалами.
РН-13.	Володіти навичками уникнення типових ситуаційних юридичних помилок та порушень правил професійної етики при реалізації повноважень суддів, прокурорів та слідчих

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача

вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Прокуратура та кримінальна юстиція», а саме:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальних компетентностей:

СК-1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК-4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК-5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів кримінальної юстиції.

СК-6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК-9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК-10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК-12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК-13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК-15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмних результатів навчання:

ПРН-1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН-2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами прокуратури.

ПРН-3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність,

використовуючи сучасні методи дослідження

ПРН-4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН-8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН-11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів кримінальної юстиції.

ПРН-12. Проводити порівняльно-правовий аналіз різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН-16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

3. *Обсяг і структура навчальної дисципліни*

3.1. *Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання*

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення професійної етики судді, прокурора і слідчого				
		Тема 1. Зміст і значення професійної етики судової та правоохоронної діяльності.	12	2	2	8
		Тема 2. Міжнародні стандарти етики судді, прокурора, слідчого.	12	2	2	8

		<i>Разом</i>	24	4	4	16
		Модуль 2. Особливості професійної етики судді, прокурора та слідчого				
		Тема 1. Етика судді.	12	4	4	4
		Тема 2. Етика прокурора.	12	4	4	4
		Тема 3. Етика слідчого.	12	4	2	6
		<i>Разом</i>	36	12	10	14
		Усього годин / кредитів ECTS	60/2	16/0,5	14/05	30/1

3.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення професійної етики судді, прокурора і слідчого				
		Тема 1. Зміст і значення професійної етики судової та правоохоронної діяльності.				
		Тема 2. Міжнародні стандарти етики судді, прокурора, слідчого.				
		<i>Разом</i>				

		Модуль 2. Особливості професійної етики судді, прокурора та слідчого				
		Тема 1. Етика судді.				
		Тема 2. Етика прокурора.				
		Тема 3. Етика слідчого.				
		<i>Разом</i>				
		Усього годин / кредитів ECTS				

4. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «назва навчальної дисципліни» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання текстових завдань, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента;
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводяться наприкінці модулів (колоквіуми, контрольні роботи тощо).

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Етика судді, прокурора, слідчого» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання при

підсумковому контролю у формі заліку:

Поточний контроль		Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Практичні заняття			
Модуль № 1	Модуль № 2		
max 20	Max 30	Max 10	max 100

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному/ семінарському занятті	Max 4	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	3	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок
	1	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	8	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними
	6	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні
	4	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом
	2	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
ЗАЛІК	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.

	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

6. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з	зараховано	

	незначною кількістю помилок		90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 30.09.2016) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/t21>.
5. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року: Схвалено Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН 27.07.2006 № 2006/23. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67.
6. Керівні принципи, що стосуються ролі осіб, які здійснюють судове переслідування: прийняті VIII Конгресом ООН з попередження злочинності та поведінки з правопорушниками, Гавана, Куба, 27 серп. – 7 верес. 1990 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А. В. Лапкін. – Харків: Право, 2014. – С. 46-51.
7. Про роль державного обвинувачення в системі кримінального правосуддя: Рекомендація R (2000) 19 Комітета Міністрів державам-членам Ради Європи, прийнята 6 жовт. 2000 р. // Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / А. В. Лапкін. – харків: Право, 2014. – С. 52-60.
8. Європейські керівні принципи з етики і поведінки для прокурорів (Будапештські керівні принципи) : прийняті на 6-й конф. ген. прокурорів країн Європи (31 трав. 2005 р., Будапешт) // Правові основи прокурорської діяльності в Україні : наук.-практ. посіб. / А. В. Лапкін. – Харків : Право, 2013. – С. 70–73.

9. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: затв. всеукраїнською конференцією прокурорів 27 квітня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>.

10. Кодекс суддівської етики: затв. XI черговим з'їздом суддів України 22 лют. 2013 р. URL: <http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki%281%29.pdf>.

11. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

12. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>

Література

Основна література

1. Кримінальний процес : підручник / [О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.] за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. – Харків : Право, 2018. – 584 с.

2. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 2-ге, змін. та допов.– Х. : Право, 2017. – 150 с.

3. Лапкін А. В. Закон України «Про прокуратуру». Науково-практичний коментар. Харків: Право, 2015. 680 с.

4. Лапкін А. В. Основи прокурорської діяльності в Україні : навч. посіб. у схемах. Вид. 6-те, змін. та доповн. Харків: Право, 2020. 152 с.

5. Лапкін А. В. Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посібник. Харків: Право, 2014. 320 с.

6. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми : монографія. Харків : Право, 2020. 1304 с.

7. Лозовой В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста. – Х.: Право, 2004. – 176 с.

8. Організація та діяльність органів прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач, В. В. Кривобок, В. С. Бабкова та ін. ; за ред. П. М. Каркача. Харків : Право, 2019. 500 с.

9. Парасюк В. Філософські аспекти процесуальної діяльності слідчого: монографія. – Львів, 2009. – 218 с.

10. Подкопаєв С. В. Організація та діяльність прокуратури в Україні : монографія. Харків : Право, 2020. 362 с.

11. Прокурорське право: навч. посібник / Г. Д. Борейко, О. М. Броневицька, Ю. О. Лісіцина, В. В. Луцик, В. В. Навроцька, І. Р. Серкевич, Б. М. Телефонко; за заг. ред. В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 640 с.

12. Судова влада [Текст] : монографія / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич,

І. В. Назаров та ін. ; за заг. ред. І. Є. Марочкина. – Х. : Право, 2015. – 792 с.

Додаткова література

1. Іваницький С. О. Тенденції розбудови професійного самоврядування в системі прокуратури, судової влади та адвокатури. *Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція*. 2014. № 10-2. Т. 2. 120-121.
2. Козьяков І. Принципи постійної професійної підготовки прокурорів. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2016. № 2. С. 37–43.
3. Козьяков І. М. Сучасний погляд на методологію організації прокурорської діяльності. *Університетські наукові записки*. 2015. № 2. С. 230-239.
4. Костенко С. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: правовий статус та шляхи реформування: монографія. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. 241 с.
5. Лапкін А. В. Проблеми підвищення якості підготовки фахівців у сфері кримінальної юстиції. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. № 1 (13). С. 259-269. DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2020.13.204763>.
6. Лапкін А., Боднарук Т. Основні напрями реформування інституту прокуратури на сучасному етапі // Підприємництво, господарство і право. 2020. № 12. С. 290-294.
7. Мудров А., Європіна І. Правовий статус державних службовців органів прокуратури України. *Вісник прокуратури*. 2014. № 4. С. 8-16.
8. Трагнюк Р. Р. Деякі проблеми роботи прокурора зі зверненнями громадян. *Юрист України : наук.-практ. журн*. 2014. № 3. С. 47-52.
9. Статус органів публічного обвинувачення: міжнародні стандарти, зарубіжне законодавство і пропозиції щодо реформування в Україні / за заг. ред. О. А. Банчука. Київ: Атіка, 2012. 623 с.
10. Сухонос В. Суть принципів планування діяльності органів прокуратури України. *Вісник прокуратури*. 2010. № 10. С. 92-97.

Інтернет-ресурси

- Сайт Офісу Генерального прокурора - URL: <http://www.gp.gov.ua/>
 Сайт Верховної Ради України - URL: <http://rada.gov.ua>
 Офіційний веб-портал судової влади - <http://court.gov.ua/> .
 Сайт Національної поліції України - <https://www.npu.gov.ua/>